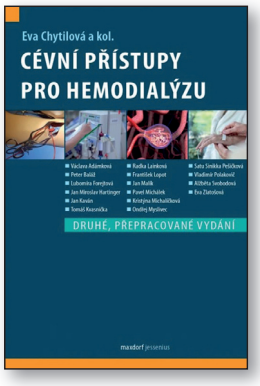

Eva Chytilová a kol.: Cévní přístupy pro hemodialýzu

Praha, Maxdorf Jesenius, 2023, 368 stran.
Druhé, přepracované vydání, formát 160 × 230 mm, barevný výtisk, vázaná vazba.
ISBN: 978-80-7345-776-1.
Cena: 596 Kč.

Představení editorky a hlavní autorky: MUDr. Eva Chytilová, Ph.D., je asistentkou III. interní kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Je pracovnicí Centra pro cévní vstupy pro extrakorporální očišťovací metody. Byla editorka a autorkou prvního vydání tohoto titulu. O jeho prvním vydání (Praha, Mladá fronta, edice Aeskulap) v roce 2015 jsme téhož roku referovali (Cor Vasa 2015;57(6):698). První vydání mělo ve srovnání s tímto poloviční rozsah. Jeho význam byl v tom, že bylo první českou monografií věnovanou tomuto tématu. Nepřekvapí, že kniha byla velmi úspěšná.

Nyní, po osmi letech vyšlo druhé, přepracované a rozšířené vydání. Oproti prvnímu se změnilo vydávající nakladatelství, zvýšil se počet stran (ze 192 na 386), vzrostl počet kapitol (z dřívějších 7 na 13), rozšířil se počet spoluautorů na 16, rozmnožil se počet obrázků a tabulek.

Odborný text knihy tvoří 13 kapitol uvedených v tomto pořadí: 1. Chirurgie arteriovenózních zkratů (53 stran), 2. Anestezie u cévních přístupů (15 stran), 3. Úloha nefrologa v péči o dialyzační zkrat (62 stran), 4. Dialyzační přístup a srdce (8 stran), 5. Centrální žilní katétry pro dialýzu (24 stran), 6. Nestandardní cévní přístupy pro dialýzu (17 stran), 7. Monitorování cévních přístupů (47 stran), 8. Angiografické zobrazení a intervenční výkony (32 stran), 9. Duplexní dopplerovská ultrasonografie arteriovenózních zkratů (39 stran), 10. Farmakologická prevence uzávěru arteriovenózního zkratu (13 stran), 11. Mikrobiologické vyšetření u dialyzačního přístupu (7 stran) a 12. Periferní neuropatie u chronicky dialyzovaných pacientů (4 strany). Třináctá kapitola Trombofilie u chronicky dialyzovaných pacientů (4 strany) odbornou část textu uzavírá. Přibyly tyto kapitoly: Úloha nefrologa v péči o dialyzační zkrat, Dialyzační přístup a srdce, Mikrobiologické vyšetření u dialyzačního přístupu, Farmakologická prevence uzávěru dialyzačního zkratu, Periferní neuropatie u chronicky dialyzovaných pacientů a Trombofilie u chronicky dialyzovaných pacientů. To je výčet formálních změn.

Podstatnou, věcnou změnou je tematická aktualizace. Nejenže řada témat v prvním vydání nebyla, ale nová fakta vedla k rozšíření „starých“ kapitol. Aktualizaci vlastního obsahu reflektovala aktualizace doporučení odborných společností odpovídajících principům medicíny založené na důkazech (EBM).

Pro větší názornost i pochopitelnost je text doplněn velkým počtem názorných, většinou barevných obrázků a tabulek. Literatura je uváděna za každou kapitolou, je rozsahem přiměřená a aktuální. Publikace českých autorů nebyly opomenuty. Drobné chyby: po formální stránce citace literárních zdrojů neodpovídají ISO 690. Také uvedení spoluautora jako recenzenta knihy je chybné. V rejstříku jsou některá hesla zařazena na základě počátečního písmena přídavného jména.

I když je monografie polyautorská, podařilo se zabránit opakování textu a protiřečení. Většina kapitol je psána dobrou češtinou, čte se lehce a bude se i dobře pamatovat. V současnosti tato monografie nemá u nás konkurenci.

Komu knihu doporučit?

Měla by být povinnou četbou pro všechny lékaře, kteří pečují o dialyzované nemocné. Neměla by chybět v knihovně nefrologů, cévních chirurgů, ultrasonografistů. Jejich znalost problematiky dialyzačního zkratu je nezbytná – vždyť tato problematika vyžaduje polovinu finančních nákladů na dialýzu!

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,
e-mail: petrjanv@email.cz